

A Nevelési Tudásdepó projekt helye a közoktatás-fejlesztési stratégiában, különös tekintettel az innovációs potenciál fejlesztésének lehetőségei a nem formális és informális képzés területén

TÁMOP 3.2.4

Szakiskolások hátránykompenzációs programja

A program feladata az a tanulási, (elsősorban olvasási) nehézségekkel küzdő fiatalok számára a hiányosságok pótlására, a munkás életben szükséges készségek és kompetenciák megszerzéséhez szükséges kompetenciák fejlesztése

Célcsoport

**A szakiskolásokkal foglalkozó pedagógusok, könyvtárosok
Az intézményekben tanuló szakiskolás tanulók, fiatalok**

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
A PROGRAMFÜZET ALAPADATAI.....	3
A program tartalma	7
A program tananyaga	8
IV.1. Modul: hátrányok, elsajátítandó kompetenciák	8
IV. 2. Modul:	8
IV.3. Modul:	9
Igazmondás	15

A PROGRAMFÜZET ALAPADATAI

A program megnevezése:

Hátránykompenzáció a tanulási nehézségekkel küzdő szakmunkástanuló fiatalok számára az egyéni szükségletekhez igazodó tanulás segítségével, a könyvtár adta lehetőségek keretei között praktikus ismeretszerzési utak kialakítása, bővítése a formális, iskolai oktatást segítő felkészítés.

Útmutató iskolai és könyvtáros tanárok számára.

A fejlesztő team tagjai: Hámoriné Váczy Zsuzsa, Sallainé Sipkai Zsuzsa

A program célja:

- A program célja a kooperatív tanulás segítségével, egyénre szabott, differenciált módszerek alkalmazásával a tanuló motivációjának javítása.
- Az egyén tanulási nehézségeinek, illetve a tanulási képességben tapasztalható zavarok okainak feltárása, ennek nyomán azon lépések megismertetése, amelyek sikeres alkalmazásával az adott tanuló ismeretszerzési igénye és lehetőségei kibővülnek.
- Az induló szintek különbségének csökkentése, a praktikus ismeretszerzési utak felhasználásával a szociális és életviteli kompetenciák egyéni fejlesztésének megvalósulása.

A program időtartama: 10-15 óra

A program előnyei az egyén számára

- A kognitív készségek aktivizálását és fejlesztését szolgálja, hogy együtt kell megmagyarázni, megtárgyalni és megoldani a problémákat.
- A szociális készségek fejlődnek, mert a többiekkel együttműködnek és kommunikálnak
- A lelkesedés éppen úgy „elkapható”, mint az unalom – a vezéregyéniségek viselkedése motiválja a többieket.

A program során a tanulók által elsajátítandó kompetenciák (ismeret, képesség, attitűd hármasa):

Az alább kifejtett lépések sorrendjének pontos meghatározása, eredményes alkalmazása segíti a tanuló megismerő funkcióinak javítását, kognitív motivációjának felkeltését. Ezzel párhuzamosan javulnak a szociális készségek, a tolerancia, az alkalmazkodási, illetve beilleszkedési képesség.

A hátrányok következtében a gyereket érő kudarc sorozat megfosztja a fiatalokat a természetes érdeklődésüktől, nyitottságuktól, elvesztik motiváltságukat.

Ahhoz, hogy a tanulók motivációját javíthassuk, az alábbi lépések megtétele elkerülhetetlen:

A hátrány megszerzésének okait feltárjuk

- A tanulási képesség deficitjének pontos meghatározása
- A magatartászavar okainak tisztázása (a tanulási képesség zavarának következményeként kialakuló viselkedési anomália)

A kognitív motivációt helyreállítjuk

- A kíváncsiság felkeltése
- Az érdeklődés fenntartása
- Megoldási késztetés kialakítása révén.

Közismert tény, hogy a tanulási zavaroktól szenvedő gyerekek – még a legszerencsésebb esetekben is gyakran, – mire középiskolába jutnak, legtöbbször viselkedési problémákat, magatartási - szociális – kommunikációs akadályozottság tüneteit is mutatják, mint másodlagos jegyeket, „szövődményeit” az eredeti, általában lényegesen enyhébb tüneteknek.

Amikor hátránykompenzációról beszélünk, az első és legfontosabb feladat az eredeti probléma, zavar felderítése és csak ezután következhet a másodlagos, ráakódott deficitek, sokszor deviancia szintű viselkedési problémák „lebontása”, a gyerek eredeti, természetéből adódó kíváncsiságának visszaadása.

Természetesen ez egy hosszabb, nagy türelmet és egyéni bánásmódot igényelő folyamat, de a programban rendelkezésünkre álló idő – megfelelő pedagógiai eszközök alkalmazásával - arra biztosan elegendő, hogy a tanulót elindíthassuk az ismeretszerzés újabb, általa nem ismert, eddig nem használt útjain, elérjük, hogy az érdeklődése visszatérjen a problémák iránt, és legfőképpen el tudjuk hitetni vele, hogy képes az elébe kerülő helyzetekre, problémákra megoldásokat találni ő maga is.

A program befejezése után:

- a tanuló saját nehézségeinek ismeretében képes lesz olyan útjait járni az ismeretszerzésnek, amelyek számára is eredményesek lehetnek, aktív gondolkodással, kreatív módon, alkalmanként a többiekkel való közös munkával, együttműködéssel eljutni az új ismeretek megszerzéséhez, megértéséhez és felhasználásához.
- személyes tapasztalatokat szerez az önálló tanulásra való alkalmasságáról, az eredményes tanulási folyamat állomásairól
- képes lesz megvalósítani a saját megértési folyamatainak egyre tudatosabb irányítását.**
- Megtanul a társaival együttműködni, kihasználni a kooperáció nyújtotta lehetőségeket a saját nehézségeinek csökkentése érdekében.**

A folyamat eredményessége érdekében fontos, hogy a tanuló az első feladatoktól kezdve partnerként vehessen részt a folyamatban, lehetősége legyen a feladatok nehézségi fokai között – mindvégig tanári irányítás mellett - önállóan választani. Gondosan kell ügyelnünk, hogy egyre jobban igénybe véve kognitív képességeit, a sikeresség, eredményesség érzését megélje.

Képesé váljon a közösség véleményének elfogadására, sőt igényelje a visszacsatolást, mivel ez az érdeklődésének fenntartásához elengedhetetlen.

A megoldási késztetés kialakulásához fontos mind a felnőtt folyamatos visszajelzése, irányítása, mind a kortárs közösség megbecsülése, elismerése. Ezen a ponton nagy jelentősége van annak, hogy a tanuló által végzett tevékenység, a közös munka folyamata álljon az értékelés, visszajelzés előterében, a konkrét új ismeretek visszaadása helyett, hiszen esetünkben a hátrányok leküzdése, az ezekből adódó akadályozottság, motivátlanság leküzdése a cél.

A program megvalósításának feltételei a pedagógus részéről:

A hátrány eredeti okának felderítése a kompenzációs tevékenység sor kialakításához

Megfelelő technika kiválasztása

A tanulók heterogén csoportokba való beosztása (közösén!)

A felhasználásra, feldolgozásra szánt eszközök, segédanyagok kiválasztása, sokszorosítása, kiosztása

A csoport tagjainak szánt szerepek megbeszélése, kiosztása

A tanulási feladat magyarázata, meggyőződés arról, hogy azt mindenki megértette, elfogadja, képes benne teljesíteni

A kívánatos viselkedés megbeszélése különösen fontos. Itt gondot fordítunk rá, hogy a csoport valamennyi tagja elfogadja a normákat, szabályokat

Támogatás, segítségnyújtás a feladatmegoldáshoz az egyéni szükségletek szerint

A csoporttagok beszámoltatása a tanulási folyamat eredményeiről, igény szerint a részletekről, (ki hogyan érezte magát, mi volt jó, mi volt a nehézség, meghallgatni a bejárt utak, nehézségek, sikerek megéléséről szóló beszámolót) fontos kérdés itt az egymásra figyelés képessége, a csoport kohézió növelése érdekében

Egyéni és vagy csoportos értékelés

Önértékelés

Szükséges változtatások megfogalmazása

A tanulási folyamatot segítő eszközök

- osztályterem/ iskolai könyvtár
- iskolai könyvtár,
- informatikai eszközök,
- internet hozzáférés

- **lista az egyes tanulók szükségleteinek megfelelő fejlesztő módszerek, eljárások, eszközökről**

A program tartalma

Modul sorszám	Témakör, cím	Időtartam (óra)
1.	A program során a hátrányok és az elsajátítandó kompetenciák	10
2	A célok elérését segítő feladatok	10
3	Értékelések,	10

A program tananyaga

IV.1. Modul: hátrányok, elsajátítandó kompetenciák

Tudnivalók a modul feldolgozásához:

Bevezetés

Ebben a modulban kerül sor a hátrányok feltérképezésére, a fejlesztendő kompetenciaterületek feltérképezésére, annak érdekében, hogy új ismeretszerzési utak dolgozódjanak ki tanulóink számára. A mindennapi életben felmerülő problémák megközelítése és megoldása során *lehetőséget teremtünk a valódi problémák iránti érdeklődés felkeltésére, elemzésükre, a megoldásukra való képesség, késztetés tartóssá válására, az újonnan megszerzett tudás közvetlen hasznosítására, ösztönözve a tanulói együttműködést, az egymásra figyelmet.*

A tanulók érdeklődésétől, életkorától, egyéni fejlesztési igényeiktől függ a feladatok felhasználása.

A modul elvégzése során

- a differenciáló, önértékelésre is alapozó pedagógia kerül az előtérbe, ami az egyén szükségleteinek, előzetes tudásának feltárására, erősségeire fókuszál, miközben tisztába jön azokkal az ismeretszerzési utakkal, amellyel eredményes lehet.
- a tanuló értékelését a pedagógiai visszajelzés jelenti, amelyben konkrétan megjelenik a tanuló egyéni erőssége, fejlődése, azoknak a kompetenciáknak a megerősítése, amelyeket a tanórán is használni - alkalmazni tud.
- A tanuló képessé válik arra, hogy mások értékelését, véleményét elfogadja, értékelje, esetenként megfogadja,

IV. 2. Modul:

Feladatok:

1. Figyelem, koncentráció, emlékezet fejlesztése (2-3 fős csoportban)
2. Kreativitás, szövegalkotás, szövegértés, fejlesztése (egyénilag, majd csoportban)
3. Feladattartás,- figyelemfejlesztés

4. Együttműködési képesség, aktivitás javítása

Példák:

1. <http://www.fokusz.info/index.php?cid=1682237116&sid=1415853301>

Beszélgetés nélkül nézzétek a képet: Mit látsz a képen?

b) Beszéljétek meg, hogy melyikőtök milyen felfedezéseket tett.

c) Miért volt első látásra megtévesztő az ábra?

2. Írjál 3 kívánságot! Írd oda mindegyikhez, milyen értéket jelent a számodra!

Beszéljétek meg egymással, és vitassátok meg, kinek miért az általa választott az igazán fontos, és miért!

3. Gyűjts viselkedéseket, adj rá osztályzatokat és vitassátok meg a csoporttal, hogy kinek miben különbözik a véleményetek!

(hazudós, árulkodós, puskázik, verekszik)

4. Alakítsatok csoportokat, keressetek az interneten témákat: filmet, felfedezést, sportot, autókat stb.) Készítsetek azokról ppt-t.

IV.3. Modul:

A tanulói **értékelés** formái: diagnosztikus, (a fejlesztési irány meghatározásához) formatív, (a folyamat követésére használható) szummatív (objektív visszajelzések az elvégzett feladatokra)

Az értékelési szempontok:

- Kíváncsiság megjelenése
- Figyelem, érdeklődés fenntartása
- Problémalátás változása, önértékelés alakulása,

Ehhez a modulhoz az alábbiakban szedjük össze azokat a kompetenciákat, amelyekről úgy érezzük, fejlődtek.

Néhány tudnivaló a szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület fejlesztéséről

Az anyanyelvi fejlesztés a nevelés minden színterén és helyzetében, az oktatás teljes időtartama alatt központi szerepet játszik. A művészeti oktatás, valamint a testnevelés és a sport jól szolgálják a fejlesztés másik nagy területének, a téri orientáció–mozgás–ritmus beszédkoordináció követelményeinek megvalósítását.

A képességzavarok, kognitív akadályok, illetve a másodlagosan kialakult magatartási anomáliák kompenzációjához, ajánlott tevékenységformái

- Logopédiai egyéni és csoportos terápia (komplex művészeti terápia; grafomotoros és vizuomotoros koordináció).
- Kommunikációs tréningek.
- Báb-terápia.
- Drámaterápiás foglalkozások.

A terápiás képességfejlesztési célok a lelki folyamatok (figyelem, emlékezet, gondolkodás, érzések, akarati tulajdonságok) egyenetlen fejlődése mentén fogalmazódhatnak meg.

Nagy figyelmet kell szentelni motivációjukra, értékelésükre, a tananyag kiválasztására, a szemléltetésre, a tevékenykedtetésre.

Tudatosan kell törekedni személyük elfogadására és elfogadtatására, hogy integrált viszonyok között ne váljanak elszigeteltté, kirekesztetté. Nagyon érzékenyek. Alkalmazkodó készségük csökkent, életvezetési képességük is sérült. Szociális alkalmazkodó-készségük gyenge.

A foglalkozásokat páros-, csoport- és sok egyéni munkaként kell tervezni, különös hangsúlyt fektetni a kooperatív tanulás lehetőségeire.

A tanuló teljesítményét önmagához viszonyítjuk, az egyéni képességeihez, fejlettségi szintjéhez viszonyított fejlődés figyelembevételével értékeljük.

Azok a pedagógusok, akik megpróbálják átlagos összetételű osztályukban ezeket a régi-új gyakorlatokat követni, tapasztalják, hogy az amúgy gyengébben teljesítő gyerekek felbátorodnak, szívesen tanulnak, megerősödnek tudásukban, kevesebb a fegyelmezési probléma.

A fejlesztési koncepció

A fejlesztő feladatok célja, hogy a hátrányokkal küzdő tanulók tudják hétköznapi problémák megoldására alkalmazni a tanultakat – ezzel összefüggésben lehetőséget kapjanak arra, hogy megállják a helyüket a többségi környezetben, iskolában, a munkaerőpiacon.

A fejlesztő feladatok elkészítésénél mindvégig figyelembe vettük tartalom segítségével dominánsan fejleszhető-fejlesztendő készségeket-képességeket, ennek alapján jelöltük ki a fejlesztés fókuszában álló területeket. Ezek:

1. A tanuló „eszközei”ként számon tartott területek: percepció, figyelem (időtartama, terjedelme, irányítása...), emlékezet, motiváció, akarati tényezők.
2. Gondolkodási műveletek: összehasonlítás, konkretizálás, általánosítás, absztrakció, analízis (elemek, kapcsolatok, rendező elvek), szintézis (kombináció, tervekészítés, absztrakt kapcsolatok létesítése).
3. A gondolkodás fajták: algoritmizáló, analógiás, kauzális.
4. A szociális viselkedés, a kommunikáció lelki folyamatok által módosított megjelenését, az indulatkezelés, az érzelmek kimutatásának, felvállalásának módját, az önismeretet

A fejlesztés fókuszába állított alapkészségek hat főcsoportja**A. Együttműködés**

- Tartja magát az egyezséghez..
- Képes megállapodásokat kötni
- Megosztja a tapasztalatait

B. Feladat végrehajtás, feladattartás

- Nem adja fel azonnal, amikor a próbálkozása eredménytelen.

C. Énmegjelenítés

- Kiáll egy csoport elé és szalonképes formában elmondja a véleményét egy adott dolgról, bemutatja a hobbiját...
- Beszél a tapasztalatairól...

D. A választás, a döntéshozatal képessége

- Gondolkozik, mielőtt dönt, vagy akar valamit (de azonnal!)..

E. Tudjon kiállni magáért

- Nemet tud mondani, ha nem akar valamit, szalonképes formában kifejezni azt.....

F. Konfliktuskezelés

- Megoldást keres, meghallgat mást, ha mérges
- Mentetőzik, bocsánatot kér, ha udvariatlan, durva volt...

Mit várhatunk el a végére?**(a beilleszkedés könnyebbé válása, az önismeret fejlődése)**

A tanulást közvetlenül támogató kompetenciák fejlődését	A személyközi kapcsolatban alkalmazható kompetenciák fejlődését	Személyes kompetenciák fejlődését
információ megtalálásának képessége információfeldolgozás képessége hibakeresés képessége kreativitás kritikai megítélés képessége érvelés képessége problémafelmérés, problémamegoldás képessége elemzés képessége	együttműködési képesség ismeretlen környezetbe beilleszkedés kommunikáció (beleértve a testbeszédet, a metakommunikációt is) mások befolyásolásának képessége munkafolyamatok irányításának képessége önálló döntéshozatal képessége	alkalmazkodóképesség erkölcsi normák és értékek tiszteletben tartása érzelmekekkel való bánni tudás kezdemenyezőkészség önbizalom bizonytalan helyzetekben önfejlesztés saját fejlesztésért vállalt felelősség támogatás képessége

	helyzetfelismerő képesség meggyőzés képessége motiválás képessége	
--	---	--

Példák fejlesztő feladatokra

1. feladat

Feladat a figyelem, együttműködés, emlékezet, fejlesztésére

Először dolgozzatok egyénileg, aztán párban!
Olvassátok el az alábbi – cím nélküli – történetet!

.....

Volt egyszer egy csoport béka, akik versenyezni akartak. Az volt a feladatuk, hogy egy nagyon magas toronyba jussanak fel.
Sok néző gyűlt össze, hogy figyeljék a versenyt és biztassák a békákat. Elkezdődött a verseny, de a tornyot látva a nézők közül már senki nem hitt abban, hogy bármelyik békának is sikerülni fog feljutni a torony csúcsára.
Ilyeneket mondogattak: "Ó, de fárasztó! Sosem fognak feljutni!" Vagy: "Semmiképp nem sikerülhet, a torony túl magas!"
A békák kezdtek lemaradozni. Egyetlenegy kivételével, aki élénken kapaszkodott felfelé!
A nézők kiabáltak: "Ez túl fárasztó! Senki sem fog feljutni!"
Egyre több béka gondolta meg magát és fordult vissza. Csak az az egy haladt tovább kitartóan és egyáltalán nem akarta feladni a versenyt!
Ez az egy béka hatalmas ambícióval és kitartással jutott fel a torony csúcsára!

Ezután a többi béka és a nézők is meg akarták tudni, hogyan sikerült neki az, amit mindannyian lehetetlennek hittek. Egy néző odament a békához és megkérdezte, hogyan volt annyi ereje, hogy feljusson a csúcsra.
Ekkor derült ki, hogy a győztes béka nem is hallotta a nézők kiáltásait, mert siket volt!

(Forrás: [Szabadban.hu Fórum](http://Szabadban.hu))

A – egyéni munka

Válaszolj az alábbi kérdésekre:

Kik versenyeztek egymással?

.....
.....

Milyen versenyben vettek részt?

.....
.....

Volt-e szerepe a versenyben a sebességnek?

.....

Miért maradoztak le a békák a versenyből?

.....

Milyen érveket mondott a közönség, miért nem sikerülhet felmászni a toronyba?

.....

Melyik volt a legmeggyőzőbb ezek közül?

.....

Milyen biztató szavak hangzottak el a verseny alatt?

.....

Hányan hitték el, hogy nem sikerül feljutni a torony tetejére?

.....

Miért hitték el?

.....

Mit üzen számodra ez a történet?

.....

Adj címet a történetnek:

.....

Mit fejez ki az a cím, amit választottál?

.....

B – csoportmunka

Dolgozzatok tovább csoportban, 4-5 fővel!

Mutassátok meg egymásnak azokat a címekeket, amiket adtatok!

Beszélgjétek meg a történet tanulságait.

2. feladat**A kreativitás, a feladattartás, a figyelem és az együttműködés fejlesztésére**

Először egyénileg dolgozz!

Osztályozd a következő tulajdonságokat! Ötöst annak adj, ami neked a legfontosabb. Egyest annak, ami szerinted a legkevésbé fontos.

Tulajdonság	Sorrend
Igazmondás	
Okosság	
Szorgalom	
Erő	
Bátorság	
Segítőkészség	
Vidámság	
Becsületesség	

Amikor megoldottad a feladatot, keress olyan társakat a csoportalkotáshoz, akikkel eddig nem egyezett a véleményed a világ dolgairól.

Beszélgétek meg egymással a sorrendjeiteket. Próbáljátok egymásnak elmagyarázni a döntéseiteket. Próbáljátok egymást meggyőzni az álláspontotokról.

3. feladat**A kreativitás, a feladattartás, a figyelem és az együttműködés fejlesztésére**

Először egyénileg dolgozz!

Minden viselkedést pontozz. Amelyik neked a legjobban tetszik, annak adj öt pontot, ami egyáltalán nem, annak nullát.

Viselkedés	Osztályzat
Verekedős	
Hazudós	
Árulkodós	
Becsapja a tanárát	
Becsapja a barátját	
Puskázik a dolgozatnál	
Igazat ad neked, ha vitatkozol valakivel	

Amikor megoldottad a feladatot, keress olyan csoporttársakat, akikkel eddig nem egyezett a véleményed a világ dolgairól.

Beszélgétek meg egymással a sorrendjeiteket. Próbáljátok egymásnak elmagyarázni a döntéseiteket. Próbáljátok egymást meggyőzni az álláspontotokról.

4. feladat**Az együttműködés, kreativitás, én-megjelenítés fejlesztésére**

Először egyénileg, majd párban dolgozzatok!

a) Egyéni munka: írd le három kívánságodat!

Első kívánságom:

.....

Második kívánságom:

.....

Harmadik kívánságom:

.....

b) Milyen értékek azok, amelyek megjelennek benne? (segítségül felsorolunk néhány alapértéket: tudás, remény, szeretet, becsület, hit, boldogság, barátság)

Értékek, amelyek megjelennek a kívánságaimban:

.....

c) Dolgozzatok párban!

Beszélgétek meg egymással a kívánságaitokat és azt, hogy mik azok az értékek számotokra, amelyeket el akartok érni.

5. feladat:**Az együttműködés, én-megjelenítés fejlesztésére****Mi ebben a vicc? Mi ebben a komoly?**

- a) A tanulók 3-4 fős csoportokban dolgoznak. Minden csoportnak adunk egy viccet.
 b) Olvassák el és értelmezzék külön-külön mindegyiket.
 b) Beszéljék meg, hogy melyik üzenetnek hányféle jelentése van.
 c) Miért humorosak ezek? Miért mondhatjuk rájuk, hogy komolyak is?
 Hogyan lehet valami egyszerre humoros is és komoly is?

<p><i>1. csoport</i></p> <p>Az útépitésen a főnök odamegy a munkásokhoz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sajnálom fiúk, ma támasz nélkül maradtok. - Miért, főnök? - kérdezik. - Mert nem érkeztek meg a lapátok. 	<p><i>2. csoport</i></p> <p>Egy fiatalember állást kapott egy élelmiszerboltban. Az első nap, mikor munkára jelentkezett, maga az igazgató fogadta mosolyogva, meleg kézzelrítással rögtön a markába nyomta a seprűt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az első feladat: söpörje ki a boltot. - De főnök, nekem érettségim van! - méltatlankodott a fiú. - Oh, igazán sajnálom, nem tudtam - mondta az igazgató -, akkor adja ide, megmutatom, hogyan kell csinálni.
<p><i>3. csoport</i></p> <p>A szabó tanuló bemutatja a mesternek a rábízott nadrágot.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bontsd ki és varrd újra! - förmed rá a mester. <p>Második és a harmadik próbálkozás se jár sikerrel. Újra meg újra előlről kell kezdeni. Negyedszerre kérdezi a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mester úr kész vagyok! Bonthatom? 	<p><i>4. csoport</i></p> <p>Két régi barátnő találkozik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - És te hol dolgozol? - Postán, leveleket pecsételek. - Nem unalmas mindennap ugyanazt csinálni? - Hogy lenne már unalmas, elvégre minden nap más rajtuk a dátum!
<p><i>5. csoport</i></p> <p>A most végzett fiatalember jelentkezik egy munkahelyen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szeretném legalul kezdeni - mondja -, aztán fokozatosan mind feljebb és feljebb dolgozni magam. - Ez nálunk lehetetlen - mondja a főnök -, mi ugyanis kutakat ásunk. 	<p><i>6. csoport</i></p> <p>A szobafestő először viszi a tanulót a munkára.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fesd be az ablakokat. <p>A segéd félóra múlva jön.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kész! Kezdek a kereteket??

6. feladat**Az érdeklődés, a figyelem, az együttműködés, a vitakészség fejlesztésére**

Az Olimpia a sportolók legnagyobb megmérettetése. Négyévenként a világ legjobbjai mérik össze tudásukat egymással.

Azt már kevesebben tudják, hogy a fogyatékos emberek sportjában is négy évenként van a nagy játék – Paralimpiának hívják. Ilyenkor ők mérik össze ügyességüket, tudásukat egymással, teljesítik a távot, ugorják a magasságot, futják meg – ha másként nem megy, hát kerekesszéssel – a távot.

A győztes sportolónak nem csak az érem és a dicsőség a jutalma, hanem pénzjutalmat is kapnak.

Dolgozzatok 3-5 fős csoportban!

A csoportok feladata

Olvassátok el az alábbi újsághírt!

Újsághír 2.¹

„A kormány szerdán úgy döntött, hogy nem tesz különbséget az olimpikonok és a paralimpikonok díjazása között - mondta Batiz András kormánybiztos a kabinet ülését követő tájékoztatón, Budapesten. Közölte: a pontot szerző paralimpikonok és a felkészítésben részt vevő szakvezetők is az olimpiai díjazásnak megfelelő támogatást kapnak. Hozzátette: a Sydneyben négy évvel ezelőtt pontot szerző sportolók ép társaik díjazásának tíz százalékát kapták. Elmondta: paralimpikonjaink egy arany-, nyolc ezüst- és kilenc bronzérmét szereztek Athénban. A kormány szeptember 1-jén hozott döntést arról, hogy az első hat helyen végzetek teljesítményét is elismeri. Az egyéni olimpiai és paralimpiai bajnok díjazása 10 millió forint, egy ezüstérmes 8, a bronzérmes 6 millió forintot kap.”

Vitassátok meg, hogy ez helyes döntés volt-e a kormány részéről? Valóban azonos módon kell-e mérni a sérült sportoló teljesítményét az egészséges sportoló teljesítményével?

B csoportok feladata

A sporteseményeket közvetíti a rádió és a TV. Vagy mégsem?

Olvassátok el az alábbi tudósítást!

Tudósítás

Ignác Beáta, a Humanitás főszerkesztője információi alapján tudjuk, hogy a közszolgálati tévé büdzséjéből egymilliárd forintot fordítottak az olimpiára (2004. Athén). Ez a napi 13-15 órás közvetítések jogdíját, 33 tudósító napidíját, szállás- és

¹

étkezési költségét, valamint négy sztárújságíró napi ötvenezer forintos nettó gázsiját jelenti. Így a 8,7 millió forintot, amibe a hatfős „parastáb” (a paralimpiai közvetítések költsége) kerülne, már nem tudták állni.

Ezért hát szponzorkeresésbe, sms-kampányba fogtak a kommunikációsok. Amint Ponyiczky Laci elmondta, nehéz volt támogatókat találni, mert a parasport egy új „termék”, mely nem illik bele sok cég kommunikációs stratégiájába.

Forrás: Pató Erika: Paralimpiára készülünk 2004. szeptember 9.

Vitassátok meg az alábbi kérdéseket:

Milyen hatása van az ember munkakedvére, önértékelésére, lelkesedésére, ha érzi azt, hogy őt másként ítélik meg, mint társait? Igazságos ez?

Azt jelenti valóban, hogy minden ember egyenlő?

Volt már olyan élmény az életedben, amikor másként ítélték meg téged, mint amilyen a valóságban vagy? Beszélgessetek róla.

7. feladat**Az együttműködés, a vitakészség, a motiváció, a figyelem fejlesztésére**

Dolgozzatok párban.

A) Keressetek újságcikkeket sokféle témában.

Segítségül ajánlunk néhány forrást:

a) www.index.hu, www.nepszabadsag.hu, www.tvrhet.hu, www.es.hu stb.

b) folyóiratok és napilapok az iskolában (tanári szoba, titkárság), a könyvtárban. Nem baj, ha a lapok régebbiek.

B) Az általatok kiválasztott újságrészletekből keressetek példákat az agresszív, egoista, önzetlen, önfeláldozó, versengő és kooperatív viselkedésre.

(Ha szükséges, lapozzátok fel az „Idegen szavak gyűjteményé”-hez.)

Viselkedés	Példa
Agresszív	
Egoista	
Önzetlen	
Önfeláldozó	
Versengő	
Kooperatív	

C) Gyűjteményetekből a legérdekesebbet mutassátok be társaitoknak.

7. feladat

Az érdeklődés felkeltése a téma és egymás iránt, közös alkotás örömeinek megélése, az együttműködés, a feladattartás fejlesztésére.

„Szakértői” csoportok megalakítása.

Mindegyik csoport egy öt érdeklő területre szerveződik. (esetleg lehet, hogy a pedagógus/könyvtáros alakítja ki a csoportokat egyszerű kiszámolással.)

Témák a „szakértői csoportok” számára: 1. téma: film, 2. téma: földrajz, felfedezés, kaland, 3. téma: sport, 4. téma: testépítés, 5. téma: lányok, fiúk)

Feladatlap: a szakértői csoportok

<i>1. téma Film</i>	<i>2. téma Földrajz, felfedezés, kaland</i>	<i>3. téma Sport</i>	<i>4. téma Testépítés</i>	<i>5. téma Lányok, fiúk</i>
<p>Kutatómunka: a) Kutatómunka: a filmkészítés története, technikai, művészeti, érdeklődési megközelítés bemutatása. <i>Forrás:</i> internet, mellékelt feladatlapok</p> <p>b) Prezentáció készítése (ppt, vagy flip-chart, vagy...)</p>	<p>Internetről letölteni, vagy térképavadászat: A felfedezés tágabb értelmezése is lehet – pl. a táviró, Amerika stb.</p> <p><i>Forrás:</i> internet, térképek, világtlasz</p> <p>b) Prezentáció készítése (ppt, vagy flip-chart, vagy....)</p>	<p>Kutatómunka: az olimpia története, az újkori olimpiák.</p> <p><i>Forrás:</i> internet, sporttörténeti lexikon</p> <p>b) Prezentáció (ppt, vagy flip-chart, vagy.....)</p>	<p>Kutatómunka: a testépítés története, sport, egészséges életmód vagy én-üzenet.</p> <p><i>Forrás:</i> internet, folyóiratok sportrovatai</p> <p>b) Prezentáció (ppt, vagy flip-chart, vagy.....)</p>	<p>Kutatómunka: a divat változásai.</p> <p><i>Forrás:</i> internet, folyóiratok cikkei, divattörténeti érdekességek</p> <p>b) Prezentáció (ppt, vagy flip-chart, vagy.....)</p>

a) A csoportok felkészülnek a témából, majd prezentációt készítenek².

²

A prezentáció ajánlott szerkezete:

Kik készítették, miről (cím vagy téma megadása)
a folyamat leírása, a konkrét beszélgetés bemutatása
az eset elemzése, értékelése
összegzés
Tanulság, üzenet

Szemponatok a prezentáció készítéséhez: Mit? (cím), hogyan dolgoztunk-közelítettük meg a témát? Vitás kérdések, lényeges tudnivalók, ajánlás-összegzés.

c) Egy képviselő bemutatja a csoportmunka eredményét, a többi csoport kérdéseket tehet fel, reflexiókat fűzhet a hallottakhoz-látottakhoz.